

Lieta C-392/20**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2020. gada 12. augusts

Iesniedzējtiesa:

Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie (Polija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 30. jūnijs

Pieteicēja atzīmes par izpildāmību izdarīšanas procedūrā:

Eiropas Ķimikāliju aģentūra (*ECHA*)

Parādniece, kura pārsūdzēja tiesas referenta lēmumu:

Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej sp. z o.o.

Pamatlietas priekšmets

Pamatlieta attiecas uz atzīmes par izpildāmību izdarīšanu *ECHA* lēmumam, ar ko Polijā reģistrētai sabiedrībai tiek noteikts pienākums samaksāt starpību starp jau veikto maksājumu un pilna apmēra maksājumu, ko iekasē no lielajiem uzņēmumiem atbilstoši Regulas Nr. 340/2008 13. panta 4. punktam, jo tika atzīts, ka sabiedrība nav tiesīga uz samazinātiem maksājumiem, uz ko var pretendēt mazie uzņēmumi.

Strīds starp lietas pusēm būtībā ir par to, vai *ECHA* lēmums ietilpst LESD 299. pantā piemērošanas jomā un tādējādi tas ir izpildes rīkojums, kuram šajā lietā būtu jāpiemēro Polijas civilprocesa noteikumi. Domstarpības attiecas arī uz jautājumu par to, kā ir jāsaprot izpildes rīkojuma autentiskuma pārbaude minētās tiesību normas izpratnē un it īpaši tas, vai tiesa, kura pievieno izpildes rīkojumu, pārbauda tikai “autentiskumu” (t.i., vai izpildes rīkojumu ir izdevušas LESD 299. pantā minētās Savienības iestādes un vai tas nosaka finansiālas saistības subjektiem, kas nav valstis), vai pārbauda arī to, vai pieteikums izdot izpildes rīkojumu tika iesniegts pirms Savienības tiesību aktos paredzētā termiņa beigām,

vai arī, pakārtoti, ka prasījumam, kas noteikts ar izpildes rīkojumu, ir iestājies noilgums.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Iesniedzot lūgumu, pamatojoties ar LESD 267. pantu, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kā ir jāinterpretē LESD 299. pants. Pirmkārt, iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot šīs tiesību normas materiālo piemērošanas jomu, lai varētu konstatēt, vai *ECHA* lēmums ir izpildes rīkojums LESD 299. panta izpratnē. Otrkārt, šī tiesa vēlas noskaidrot tās tiesas kompetences apjomu, kas lemj par atzīmes par izpildāmības izdarīšanu, lai zinātu, vai pirms atzīmes par izpildāmības izdarīšanas, papildus izpildes rīkojuma autentiskuma pārbaudei, ir jāpārbauda arī pieteikuma iesniegšanas termiņa iespējamās beigas vai prasījuma noilgums.

Prejudiciālie jautājumi

1. Vai LESD 299. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams tikai Padomes, Komisijas vai Eiropas Centrālās bankas lēmumiem vai arī Eiropas Ķimikāliju aģentūras lēmumiem par papildu administratīvā maksājuma piemērošanu?

2. Vai LESD 299. pants, kurā ir noteikts, ka lēmumam pievieno izpildes rīkojumu, iepriekš pārbaudot tikai lēmuma autentiskumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka valsts tiesa, lemjot par atzīmes par izpildāmību izdarīšanu un piemērojot valsts civilprocesa noteikumus, nav tiesīga pārbaudīt, vai ar izpildes rīkojumu konstatētam prasījumam ir iestājies noilgums?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

LESD: 288., 291., 299. pants

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembra), kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) un ar kuru izveido Eiropas Ķimikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV 2006, L 396, 1. lpp.): 75., 76., 83., 91., 94., 100. pants [turpmāk tekstā – “Direktīva Nr. 1907/2006”]

Komisijas Regula (EK) Nr. 340/2008 (2008. gada 16. aprīlis) par maksājumiem Eiropas Ķimikāliju aģentūrai saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķimikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH) (OV 2008, L 107, 6. lpp.): 13. pants [turpmāk tekstā – “Regula Nr. 340/2008”]

Attiecīgās valsts tiesību normas

1964. gada 17. novembra *ustawa – Kodeks postępowania cywilnego* [Likums par Civilprocesa kodeksu] (2019. gada *Dz.U.*, 1460. poz.): 776., 777., 782.¹ pants [turpmāk tekstā – “Civilprocesa kodekss”]

Īss pamatlīstas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 2012. gada 2. oktobrī Eiropas Ķimikāliju aģentūras (ECHA) (ar reģistrētu biroju Helsinkos) izpilddirektors pieņēma lēmumu Nr. SME(2012)3472. Šajā lēmumā viņš norādīja, ka reģistrācijas dokumentu iesniegšanas brīdī *Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Cieplnej sp. z o.o.*, ar reģistrētu biroju Bohņā [*Bochnia*] (turpmāk tekstā – “parādniece”), bija lielais uzņēmums atbilstīgi Komisijas Ieteikumu 2003/361/EK, un tādējādi tai nebija tiesību uz samazinātiem maksājumiem, uz ko var pretendēt mazie uzņēmumi. Līdz ar to viņš minētajai sabiedrībai lika samaksāt starpību starp jau veikto maksājumu un pilna apmēra maksājumu lielajiem operatoriem atbilstīgi Regulai Nr. 340/2008, kā arī veikt administratīvo maksājumu 20 700 EUR apmērā. Sabiedrība saņēma minēto lēmumu 2012. gada 8. oktobrī. Tā neiesniedza sūdzību pret to, tāpēc lēmums kļuva galīgs un izpildāms.
- 2 2019. gada 2. janvārī ECHA kā kreditore vērsās *Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa w Warszawie* [Varšavas-Mokotovas rajona tiesā Varšavā, Polija] (turpmāk tekstā – “iesniedzējtiesa”) ar pieteikumu par atzīmes par izpildāmības izdarīšanu šim lēmumam, lūdzot piespriest parādniecei samaksāt tai noteikto starpības maksājumu un administratīvo maksājumu.
- 3 Ar 2019. gada 24. jūlija rīkojumu iesniedzējtiesas referents, veicot autentiskuma pārbaudi, pieņēma lēmumu, apmierinot kreditoru pieprasījumu.
- 4 2020. gada 10. janvārī parādniece pārsūdzēja šo lēmumu, apstrīdot to pilnībā un lūdzot to grozīt, noraidot kreditoru pieteikumu, vai, pakārtoti, atteikt izdarīt atzīmi par izpildāmību.
- 5 Iesniedzējtiesa vērsās ar lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu.

Pamatlīstas pušu galvenie argumenti

- 6 Lūdzot izdarīt atzīmi par izpildāmību, ECHA atsaucās uz LESD 288., 291. pantu un 299. pantu, norādot, ka attiecīgais lēmums ir izpildes rīkojums, kuram saskaņā ar Polijas civilprocesa normām var izdarīt atzīmi par izpildāmību un pēc tam uzsākt piespiedu izpildi atbilstoši Civilprocesa kodeksa noteikumiem.
- 7 Sūdzībā par rīkojumu par atzīmes par izpildāmību izdarīšanu parādniece, pirmkārt, norāda uz kļūdainu (jo tā ir plaša) LESD 291. un 299. panta interpretāciju, saskaņā ar kuru tika pieņemts, ka ECHA lēmums ir izpildes

rīkojums minēto tiesību normu izpratnē. Otrkārt, izvirzot pamatu par finanšu regulu¹ pārkāpumu, tā apgalvo, ka valsts iestāde, izdarot atzīmi par izpildāmību, ir tiesīga ne vien pārbaudīt izpildes rīkojuma autentiskumu, bet arī to, vai kreditors ir iesniedzis pieteikumu par atzīmes par izpildāmību izdarīšanu pirms Kopienų tiesību normās paredzētā šī pieteikuma iesniegšanas termiņa beigām.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 8 Iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, pirmkārt, vai **ECHA lēmums var tikt uzskatīts par izpildu rīkojumu LESD 299. panta izpratnē**, kuram var izdarīt atzīmi par izpildāmību saskaņā ar Polijas Civilprocesa kodeksa noteikumiem. Par to ir pirmais prejudiciālais jautājums. Pamatojoties uz Savienības tiesību aktiem, no vienas puses, var apgalvot, ka ECHA ir Kopienų iestāde, tā ir tiesību subjekts, tā īsteno Regulu Nr. 1907/2006 un saskaņā ar savām pilnvarām pieņem juridiski saistošus tādus aktus attiecībā uz fiziskām un juridiskām personām, kuru pārbaudi var veikt Eiropas Savienības Tiesa (LESD 263., 265., 267. un 277. pants, kā arī Regulas Nr. 1907/2006 94. panta 1. punkts, skatīts kopā ar 20. panta 5. punktu) un gadījumā, ja tiktu pieņemts lēmums attiecībā uz privātpersonu (nevis valsti), šāds lēmums varētu tikt uzskatīts par izpildāmu LESD 299. panta izpratnē. Tomēr, tas, iespējams, varētu būt paplašinātas funkcionālās interpretācijas piemērs. No otras puses, no LESD 299. panta gramatiskās interpretācijas izriet, ka šajā tiesību normā ir minētas konkrētas iestādes, kuru akti ir izpildes rīkojumi, taču šo iestāžu vidū ECHA **nav** minēta. Attiecībā uz atsevišķām Savienības iestādēm, kuras nav uzskaitītas LESD 299. pantā, Savienības likumdevējs izmanto likumdošanas metodi, kuras ietvaros *expressis verbis* norāda, ka šo iestāžu pieņemtie lēmumi ir izpildāmi LESD 299. panta izpratnē; piemēram, var minēt LESD 280. pantu, Regulas Nr. 966/2012 2. panta b) punktu kopsakarā ar 79. panta 2. punkta pirmo teikumu, kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/1001 (2017. gada 14. jūnijs) par Eiropas Savienības preču zīmi 110. panta 1. un 2. punktu. Ņemot vērā abus iepriekš minētos, savstarpēji izslēdzošus interpretācijas argumentus iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai ECHA lēmums var ietilpt LESD 299. panta materiālajā piemērošanas jomā. No Polijas tiesību sistēmas viedokļa (Civilprocesa kodeksa 777. panta 1. punkta 3. apakšpunkts) tas būtu pieņemams un ļautu izdarīt atzīmi par izpildāmību ECHA lēmumam, kas ir piespiedu izpildes procedūras uzsākšanas nosacījums.

¹ Komisijas Regulas (EK, Euratom) Nr. 2343/2002 (2002. gada 19. novembris) par pamata Finanšu regulu struktūrām, kas minētas 185. pantā Padomes Regulā (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam, 58.b pants, Padomes Regulas (EK, Euratom) Nr. 1605/2002 (2002. gada 25. jūnijs) par Finanšu regulu, ko piemēro Eiropas Kopienų vispārējam budžetam, 1. panta 3. punkts kopsakarā ar 73.a pantu, kā arī Komisijas Deleģētās regulas (ES) Nr. 1271/2013 (2013. gada 30. septembris) par finanšu pamatregulu struktūrām, kas minētas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES, Euratom) Nr. 966/2012 208. pantā, 66. pants.

- 9 Ja Tiesa nospriestu, ka *ECHA* lēmums ir izpildes rīkojums LESD 299. panta izpratnē, iesniedzējtiesa vēlas arī, otrkārt, noskaidrot **savas kompetences apjomu atzīmes par izpildāmību izdarīšanas procedūrā**, proti, vai izpildes rīkojuma autentiskuma pārbaude attiecas arī uz attiecīgajā lēmumā konstatētā prasījuma noilguma pārbaudi. No LESD 299. panta izriet, ka iesniedzējtiesa, pamatojoties uz valsts tiesību aktiem, veic tikai izpildes rīkojuma **autentiskuma** pārbaudi. Par to ir pirmais prejudiciālais jautājums. Polijas tiesību sistēmā tiesa vai tiesas referents, izvērtējot atzīmes par izpildāmību izdarīšanas pieļaujamības nosacījumus, vienīgi noteica, vai minētais rīkojums atbilst izpildes rīkojuma formālajiem nosacījumiem (Civilprocesa kodeksa 777. pants). Ar pagājušā gada likuma grozījumiem tika pievienots Civilprocesa kodeksa 782.¹ pants, saskaņā ar kuru tiesai (tiesas referentam) **papildus** ir jāizvērtē, vai no lietas apstākļiem un no izpildes rīkojuma satura izriet, ka prasījumam, uz kuru attiecas izpildes rīkojums, ir iestājies noilgums. Ja tiek konstatēts, ka prasījumam ir iestājies noilgums, atzīmes par izpildāmību izdarīšana tiek atteikta, ja vien kreditors nav iesniedzis dokumentu, no kura izriet, ka noilguma termiņa ritējums ir ticis pārtraukts. Tādējādi, ņemot vērā pārbaudes, kura tiek veikta Polijas tiesību aktos paredzētajā atzīmes par izpildāmības izdarīšanu procedūrā, tvērumu, iesniedzējtiesa šaubās par LESD 299. pantā ietvertā jēdziena “autentiskums” nozīmi. Iesniedzējtiesa uzskata, ka šis formulējums nav skaidrs un ir jāizskaidro tiesai veicamās pārbaudes apjoms.

DARBA VEIKŠANA